

Discussienota toekomstige invulling van internationale contacten

1. Inleiding

Deze discussienota vormt de basis van een te voeren debat binnen het gemeentebestuur van Brummen over de toekomst van de vriendschapsbanden (internationale contacten). Naast een college- en raadsvoorstel om over dit onderwerp een inhoudelijk debat te voeren, vormen ook het verslag van de heer Van Hedel van het bezoek in oktober/november 2014 aan resp. Krotoszyn en Koriyama (bijlage 1) als een overzicht van de ontwikkeling van de vriendschapsbanden (bijlage 3) onderdeel van de gespreksstof.

2. Aanleiding voor heroverweging

De gemeente Brummen heeft contacten met twee buitenlandse gemeenten: Krotoszyn in Polen en Koriyama in Japan. Met de Japanse stad Koriyama werd op 27 juni 1988 officieel een vriendschapsovereenkomst gesloten. Datzelfde gebeurde op 15 maart 1989 met de Poolse gemeente Krotoszyn.

In de afgelopen periode is er in toenemende mate behoefte ontstaan om deze vriendschapsbanden tegen het licht te houden. En dan vooral waar het gaat om de positie die gemeente Brummen daarin in neemt. Dit vloeit vooral voort uit een gevoel dat er sprake is van een onbalans tussen het hebben van de vriendschapsbanden (jumelages) en de wijze waarop daar invulling aan wordt gegeven door gemeente en samenleving. Maar ook met de verwachtingen die er al dan niet bij de zuster gemeenten leven. Concreet komt dit tot uiting in de verzoeken tot uitwisselingen en contact vanuit vooral Krotoszyn en in mindere mate Koriyama. Daar waar de gemeente Brummen in 2010 heeft besloten de vriendschapsbanden 'op papier' in tact te laten maar zowel uren en budget op de gemeentebegroting terug te dringen. En de subsidie aan de stichting Brummen-Krotoszyn per 2012 geheel te beëindigen. In bijlage 3 ('overzicht ontwikkeling vriendschapsbanden') is weergegeven hoe de vriendschapsbanden zich vanuit Brummens perspectief in de afgelopen 25 jaar hebben ontwikkeld. Bij het 'product' Internationale contacten in de begroting 2015 staat de doelstelling als volgt verwoord: "Verantwoorde, efficiënte en terughoudende werkwijze van onderhouden van de contacten met de partnersteden". Ambtelijk zijn er 20 uren geraamd. En financieel is er op jaarbasis een bedrag van 2.600 euro beschikbaar. In de oneven jaren is een aanvullend budget beschikbaar met het oog op een bestuurlijke uitwisseling (in 2015 een bedrag van 2.7313 euro). De subsidiebijdrage aan de stichting Brummen-Krotoszyn is met ingang van 2012 beëindigd.

De huidige werkwijze en inzet vloeien voort uit bestuurlijke keuzes uit het verleden, waarvan het zonet genoemde raadsbesluit van 4 november 2010 de meest recente is.

3. Doel van vriendschapsbanden

Het is belangrijk om een heldere koers te varen daar waar het gaat om de internationale contacten. Op welke wijze geven we invulling aan de huidige vriendschapsbanden en welke mogelijkheden en onmogelijkheden zijn er voor de toekomst? Met deze discussienota willen we een basis leggen voor een koersbepaling en daarmee een eventuele koerswijziging die parallel besproken kan worden met de kadernotadiscussie enerzijds en een plek kan krijgen bij het opstellen van de programabegroting 2016 anderzijds.

4. Belangrijke uitgangspunten

Er zijn verschillende uitgangspunten en criteria die we kunnen betrekken bij een discussie over het belang dat we toekennen aan internationale contacten en vriendschapsbanden. We noemen er hier vier.

a. De aanleiding van jumelages

Er kunnen verschillende motieven zijn om vriendschapsbanden met andere steden/gemeente in het buitenland aan te gaan. Als we kijken naar de band met het Japanse Koriyama is er sprake van een historische band. Van de circa twaalf gemeenten in Nederland die een vriendschapsband hebben met een Japanse zusterstad, is alleen Brummen de gemeente die om deze reden een jumelage heeft. De vriendschapsband met het Poolse Krotoszyn is meer ontstaan vanuit het perspectief van hulpverlening. In de loop der jaren heeft zich dit doorontwikkeld en is er meer sprake van gelijkwaardigheid in de relatie. Daarmee is het uitwisselen van ervaringen voer inhoudelijk thema's meer leidend geweest in de contacten en uitwisselingen. Er zijn meer motieven die een rol kunnen spelen bij het aangaan en onderhouden van vriendschapsbanden. Denk bijvoorbeeld aan economische motieven (binnenhalen van subsidiegelden) en culturele motieven (uitwisselingen op gebied van muziek en andere kunstuitingen).

b. het doel van een jumelage

Wat willen we bereiken met een vriendschapsband? Om een jumelage goed te kunnen onderhouden moet het belang ervan altijd helder zijn. Is er sprake van een meer maatschappelijk of humanitair doel of zien we de vriendschapsbanden meer in het licht van economische winst of bedrijfsmatige voordeel. Zonder doel is het niet mogelijk vriendschapsbanden succesvol aan te gaan en te blijven onderhouden.

c. Bij wie ligt het initiatief?

Een afgeleide van het doel van een jumelage is de vraag voor wie we de banden daadwerkelijk onderhouden. Als we kijken naar de gemeente Brummen-zelf, dan kun je bijvoorbeeld onderscheid maken tussen het gemeentebestuur, inwoners, culturele- of verenigingsleven of middenstand/bedrijfsleven. Het is belangrijk om dit helder voor ogen te hebben, zodat ook in de uitvoering de juiste personen of organisaties het initiatief kunnen nemen.

d. Wat is het ons waard?

Inherent aan internationale contacten is dat deze niet alleen een verrijking van kennis en ervaring op kunnen leveren, maar ook een investering vragen. Een investering in tijd en in middelen. Afhankelijk van bij wie het initiatief van de contacten ligt, moet ook het gemeentebestuur heldere keuzes maken hoe het de vriendschapsbanden wil vormgeven en ondersteunen. Dit moet op realistische wijze vertaald worden in eventuele ambtelijke inzet en financieel budget.

5. Drie scenario's

De gemeente Brummen onderhoudt ruim 25 jaar vriendschapsbanden met de partnersteden Koriyama en Krotoszyn. Een goed moment, ook gelet op de recentere ervaringen, voor een (her)bezinning op deze contacten. Hiervoor presenteren we drie scenario's waarbij per scenario ook nog onderscheid gemaakt kan worden of het accent bij het onderhouden van de contacten bij de gemeente danwel bij de samenleving hoort te liggen.

Scenario 1. De huidige situatie handhaven

In dit scenario kiezen we er voor de huidige lijn in de vriendschapsbanden voort te zetten. We respecteren de jumelages die in 1988 met Koriyama en 1989 met Krotoszyn zijn gesloten. In de uitvoering betekent dit dat er sprake is van terughoudendheid in de uitwisselingen. Gelet op taal en afstand ligt dit voor Koriyama voor de hand, los van mogelijkheden die nieuwe media ons kunnen bieden. Wat betreft Krotoszyn wordt eveneens terughoudend betracht. Bestuurlijke uitwisselingen en contacten beperken zich louter tot bijzondere momenten.

Binnen dit scenario is het wenselijk om ook een uitspraak te doen waar het accent van de uitwisseling en contacten liggen:

- a. accent bij gemeentebestuur: voor zover er middelen/uren beschikbaar zijn deze ook aan de bestuurlijke uitwisseling ten goede laten komen.
- b. accent (terug) bij de samenleving: dan bestuderen of het mogelijk is een beperkte vorm van (financiële) ondersteuning aan bijvoorbeeld de stichting Brummen-Krotoszyn te bieden.

Scenario 2. Wisseling van de wacht

Dit scenario gaat er vanuit dat er meerwaarde is te behalen uit internationale contacten maar dat het geen vanzelfsprekendheid is om dit vorm te geven met de huidige partners. Als gemeente zijn we immers vrij om zelf keuzes en nieuwe afwegingen te maken op dit terrein. Vraag daarbij is welk e partner(s) we zien voor de toekomst (en van welke partnerstad we mogelijk afscheid nemen in de huidige vorm). Ook binnen dit scenario is het wenselijk om ook een uitspraak te doen waar het accent van de uitwisseling en contacten liggen:

- a. accent bij het gemeentebestuur
- b. accent bij de lokale samenleving/bedrijvigheid

Scenario 3. Het beëindigen van de vriendschapsbanden

In dit derde hoofdsenario kiezen we er voor om de vriendschapsbanden over de hele breedte te beëindigen. Het onderhouden van internationale contacten is geen (kern)taak van een gemeentelijke overheid. Het beëindigen van de jumelage met Krotoszyn ligt in dit scenario voor de hand. Het al dan niet behouden van de meer op historische leest geschoeide vriendschapsband met Koriyama is daarbij een vraagpunt.

Bij dit scenario is het vraagpunt bij wie het accent van de uitwisseling zou moeten liggen niet meer relevant. Als gemeentelijke overheid zie je dit immers niet als taak.